

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactionii
e in
Strata Morarilor Nr. 13.

Serisorele nefrancante nu se voru
primi de ceau numai de la coresponden-
tii reguari ai „Federatiunii.“
Articoli transisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politiciu, literariu, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pest'a, 2. aug.
21. iuliu 1870.

Unu articlu publicatu in Nr. 224, de la 28 iuliu, alu diuariului „Reform“, organu alu dñui ministru-presiedinte Andrásy, merita tota atentiu-nea nostra.

Dupa atâta a atentate contr'a libertatii natiunii romane; dupa subjugarea autonomiei Transilvaniei; dupa aplicarea injusta a legei magiarisatorie de instructiune publica; dupa diferitele legi si ordinatiuni arbitrarie indreptate contr'a esistentiei nostre politice; dupa legea batu-jocurita cu numele de „egal'a indreptatire natiunale“; in fine, dupa legea pentru organisarea municipioru, carea garanteza pentru totu-de-un'a suprematia elementului magiaru si a aristocratiei magiare in comune, in opide, in cetati, in comitate si districte, — dñem, dupa tote aceste dispusestiuni asuprato, cari dau aristocratiei magiare una pusetiune strategica neatacabile, pusetiune aperata prin legi, prin institutiuni, prin honvedi numerosi, prin arme si prin budgetu militariu : Dñu Andrásy, ministru-presiedinte, vine a ne marturisi in numerulu me moratu alu organului sénur urmatoriele:

„Lupt'a nostra constituunale de trei-patru ani contine forte multe invetiature. Ce'a ce s'a intemplatu de atunci incoco, pre teritoriul coro- nei S. Stefanu, dovedesc mai lamuritul de cătu ori-ce, că Ungari'a trebuie sè mai cucerescu una data pre Ungari'a“ (Sic.)

Articulu cestiunatu continua :

„Tote miscamintele natiunali, cari au respu- su la ecuitatea nostra cu insulte, la concessiunile nostre cu pretensiuni noue, cu pronunciamente, in Blasius, in Neoplanta, etc., dovedesc, că guvernul imperiului magiaru nu are d'a face nece decât cu supusi regelui magiaru. Tote aceste sunt pregatiri la unu scopu, pentru a caruia realizare nu scim daca a sositu tempulu, inse daca n'a sositu inca, cu atâtul mai bine : că-ci numai unul există, care n'are nece decâtul interesulu d'a acceptă acestu tempu, acestia suntemu noi, acei ce- tatiiani ai imperiului magiaru, cari nu avemnicairi locu „a f a r a d e a c é s t a p a t r i a.“

Organulu Dñui Andrásy intregescce apoi cele dise pâna aci asié :

„Acésta o sentiesce fia-cine, care se considera de magiaru bunu nu rumai cu cuvintul, ci in care este viua consciint'a statului magiaru si care nutresce totodata aspiratiunile sanetose ale acestui statu. Acestei — intielege : pre pronunciamentisti, pre natiunalitati, etc. — sciu, că pacea are unu pretiu precariu pâna atunci, pâna candu firele mregei intinse afara de imperiu voru fi tiate in doue. Ei sciu, că inert'a nostra este favorable elemintelor, cari si-dau ostenele a pregati cîlile mențiunate, si daca voru crede una data, că a sositu tempulu actiunei, daca voru fi ga'a una data cu tote căte sunt necesarie pentru realizarea scopurilor loru, apoi va trebusi sè riscâmu tote, ba chiaru si de doue ori mai multu decât ce'a ce amiescesce asta-di pre neutralii neconditiunati. Dupa convingerea nostra, acésta este bas'a opiniunei publice magiare ; pre acésta se baseaza tote căte amu scrisu pâna aci.“

Aceste cuvinte cari, nu ne indoiimu, esprima bine cugetulu Dñui Andrásy, sunt forte instructive pentru noi, că-ci opiniunea publica magiara recunoscce, dupa „Reform“, organulu Dñui Andrásy, doue lucruri : mai anâiu, că impre- riul magiaru nu esiste si că, prin urmare, magiarii trebuie sè-lu cucerescu inca una data ; apoi că, parasiindu neutralitatea natiunii magiara, nihilitatea imperiului, statului magiaru, si apoi face gura mare, provocandu pre natiunie magiara ca, intre impregiurările favora-

bili de facia, sè erceze, pentru Ddieu! unu statu magiaru, sè parasesca neutralitatea neconditiunata si, prin urmare, sè apuse armele in mana pentru a cuceris inca una data Ungaria!

Cum ? Domnilor de la „Reform“, daca n'ati scintu face una Ungaria, in 1848—9, candu ati avutu 200,000 de honvedi bine inaramati, era nou-nimica ; daca, de la incepitulu anului 1867 pâna asta-di, — avendu constitutiunea vostra, diet'a vostra, legile vostre, comisariulu vostru regesecu in Transilvania, imbucurandu-ve de cca mai perfecta pace, ba posiediendu chiari si aliant'a poternica a sasului Beust, — n'ati scintu face inca una Ungaria mare si tare, ci recunosceti cu cuvinte expresse, că Ungaria nu esiste ; daca pre langa tote mediul locele cu cari ati cercetu a intarsi, a propagă si a sustiené elementulu vostru, marturisiti asta-di, că Ungari'a trebuie cucerita inca una data ; apoi, spuneti-ne, că cum mai voiti voi a forma, a recuceri si a intemeia Ungari'a adeverata, carea sè corespunda idealului vostru, si care este acestu idealu ? Au nu dñeti si nu ati dñsu voi pururea, prin tote legile voestre, că uniunea Transilvaniei cu Ungari'a este legala, este fapta implenită ; că in Ungari'a esiste numai natiunca vostra ; că Ungari'a este fericita, este mare, prospereza si inflorcesce ? Au nu s'au facutu tote dupa placulu vostru ? Cum de ve tredsti voi insive si ne spuneti, că Ungari'a nu esiste, că Ungari'a trebuie inca una data cucerita ?

Forte bine vorbiti asta-di, domnilor de la „Reform“ ; Ungari'a n'a esistat, nu esiste si nu va esistá neci una data, asié precum o voiti voi ; idealulu vostru este una illusio si una fantasmagoria fără de vr'o basa reala. Pecatu, că n'ati prevediutu mai de curendu vanitatea osteneleloru vostre ; pecatu, că ati fusiunatu inzedaru Transilvania cu Ungari'a ; pecatu, că ati perduto templusu celu scumpu fără de neci unu cascigu realu ; că-ci voi insi-ve vedeti si recunosceti, că Ungari'a trebuie inca una data cucerita. Reu veti face, daca veti mai amblă si in viitoru dupa visuri deserte, că-ci nu veti cuceri neci una data Ungari'a dupa valucirile voastre. Voi, ca-i aveti poterea in mana si o ati intrebuitati si pâna acum a peintru planurile vostre deserte, nu suspi- tuantii nece pre pronunciamentisti romani, nece pre altii ; acesti pronunciamentisti v'au spusu v'oe numai adeverulu ; ei v'au dñsu, că uniunea Transilvaniei cu Ungari'a este desierta, că-ci romani n'au fostu ascultati ; insi-ve poteti si convinsi, că Ungari'a numai atunci va fi cucerita, candu o voru cuceri egalitatea, libertatea si fratiitatea toturoror natiunilor asuprite, cari se afla pre acestu pa- mentu ; trecutulu vostru, daca l'ati studiatu bine, ve va spune, că nu veti poté cuceris nece una data una Ungaria, carea fugi pururea de voi.

Ce ? noi amu respunsu cu insulte la ecuitatea vostra ? Si care este ore acésta ecuitate ? Este fusiunarea fortata a Transilvaniei cu Ungari'a, fără scirea, f'ră convoirea Romanilor, ba chiaru contr'a protestelor loru repește ? Este ore legea de natiunalitate, prin carea ati negatu esistint'a natiunie romane, si prin carea voiti a introduce limb'a magiara pâna chiaru la vetrile nostre ? Acésta este ecuitatea vostra ? Aceste sunt con- cesiunile vostre, la cari noi amu respunsu cu pretensiuni noue ? Insulte sunt aceste, domnilor de la „Reform“, si nu ecuitate, nece concessiuni, pre cari le respingemu, precum merita.

Cetim in „Romanulu“ de la 11 (23) iuliu urmatoriele linee imbucuratorie pentru fia-care romanu, care este mandru că Franci'a privesce la noi cu iubire si simpatie fratiesci :

In urm'a manifestării opiniunei publice a capitalei si chiaru a intregei tieri, prin representantii ei din Camera, manifestari cari afirmau simpatiele Romanilor pentru Francia in gravele evenimente ce se desfasuia asta-di in Europa, colonia francesa din capita'a a expresu gra- titudinea sa prin urmator'a adresa :

Bucuresci, 7 iuliu.

„L. Mallefille, omu de litere francesu, in numele mai multoru compatrioti ai săi, stabiliti in Romania, iè liber-

Prețul de Prenumeratine:
Pre trei lune 3 dl. v. a.
Pre siese lune 6 " " "
Pre anulu intregu 12 " " "

Pentru Romanii :
prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertanti :
10 cr. de linia, si 30 cr. tacs a tim-
brale pentru fiecare publica-
tione separatu in locul deschis
20 cr. de linia.
Un exempliar costa 10 cr.

tatea d'a adresă cu respectu domnilor membre ai Camerei deputatilor spresiunea adencei sale gratitudine in privint'a votului emisu, Sambata, in unanimitate, cu oca- siunea luptei solemnne care are a insangeră tierurii Rinului.

La Bucuresci a resunat celu d'antâi strigatu de simpatia pentru noi, si elu va face sè tresara anima, totu-d'aun'a juna, a betranei Francie.

Una manifestare ca ace'a a vointei publice, esprese in urm'a interpelarei d-lui N. Blaremburg, este in adeveru cea mai nobile d'in incurajiarile ce a potutu sè primesca, mergându la lupta, natiunea pre care Shakspeare o numiă Soldatulu lui Dumnedieci si care, de mai putine d'unu secol — afara de partea ce a luat la renascerea unui popor consangenu, a carei gloria stralucita odinioara se eclipsase momentaneu — a liberat si a salvat Statele-Unite de jugulu Engliterei, pre Belgia de acela- alu Ollandiei, pre Italia d'alu Austriei, pre Grecia d'alu Turciei si pre Turcia d'alu Rusiei. . . .

De ace'a, tare prin sprijinulu morale, pre care ea lu ascepta de la toti — si pre carea Romani'a este cea d'antâia a i-lu dă — Franci'a ascepta fără tema si fără presumpțiune, ca Domnedieci batalielor sè decida intre cele doue natiuni, cari cincu asta-di spad'a pre care o voru trage mane, si ca man'a lui se desemne — sdrobinda său pre Prusi'a său pre Franci'a — pre ace'a d'in doue, care are celu mai bunu dreptu a luă dreptu devisa

„Parcerere subjectis et debellare superbos.“

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 29 iuliu.

Presedinte : Paulu Somsich. Notariu : Petru Mihályi. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii : b. Ios. Eötvös, Car. Kerkápoly si Ios. Szlávy.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei trecute, presedintele anuncia rezultatulu alegerei unei comisiuni pentru statorarea emblemei unguresci ; s'au alesu : Emer. Henszmann, Mich. Horváth, Hyazinth Rónay, Car. P. Szathmáry si Franc. Pulzky.

Paulu Király relateza, d'in partea comis. centrali, in privint'a projectului de lege despre conchiamarea re-erutelor, asentate pentru an. 1870.

Iul. K a u t z relateza, că comis. financiaria a adoptat projectul de lege relativu la creditulu suplementariu de 5 milioane alu ministrului pentru aperarea tieri.

Presedintele invita camer'a a se constitu in sectiuni, pentru ca se discuta raportulu comisiunei financiare ; daca sectiunile si-voru termină lucrările pâna la 12 ore, atunci se va intruni numai de cătu comis. centrale, si la 1 ora camer'a va tiené una siedintia, pentru ca se delibereze raportulu comis. centrali. Se decide. — Siedint'a se inchiaia la 10^{1/4} ora a. m.

Siedint'a postmeridiana se deschide la 1 ora. Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei de demanetia, Ladislau Tisza interpeleza pre ministrulu comerciului, daca are cunoștința, că telegramele abiè sosescu in 40-50 ore de la Pest'a la Clusiu, prin urmare mai tardiui de cătu epistolele, si asié ele nu si-potu ajunge scopulu, si daca au facutu despusestiuni pentru curmarea acestui reu ?

— Se va comunică ministrului respectiv.

Ladis. Szegény relateza, că comisiunea centrala a adoptat projectul de lege despre creditulu suplementariu alu ministrului pentru aperarea tieri.

Paulu Szontagh (d'in Iauriu) relateza, că comis. centrale a adoptat projectul de lege despre creditulu suplementariu alu ministrului cultelor. — Amba raporturile se voru tipari si pune in desbaterea camerei in siedint'a de mane. (30. iul.)

Siedint'a se inchiaia la 1^{1/4} ora d. m.

Siedint'a de la 30 iuliu.

Presedinte : Paulu Somsich. Notariu : Petru Mihályi. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii : c. Iul. Andrásy, Stef. Gorove, Ios. Szlávy, Car. Kerkápoly si Col. Bedekovics.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei trecute, si dupa presintarea mai multoru petițiuni, cari se tramitu comis. petițiunarie,

Virgilu Szilagyi relateaza d'in partea comisiunii centrali in privintia modificatiunilor facute de magnati la projectul de lege despre abrogarea pedepsei corporale; comis. respinge modificatiunile camerei magnatilor. — Raportul se va tipari si pune la ordenea dilei.

Se pune in desbaterea camerei projectul de lege despre conchiamarea recrutelor asentate pentru an. 1870.

Dupa una discutiune mai lunga, la carea partecipa: c. Bela Keglevich, Fran. Deák, c. Iul. Andrássy, Em. Ivánka, Colom. Tisza, Franc. Pulszky si Greg. Turp pentru, era Danilo Irányi, Ladis Gonda si Ales. Csiky contra, camera adopta projectul, votandu contra lui 14 deputati d'in stang'a estrema.

Urmăra la ordenea dilei projectul de lege despre creditul suplementar de 5 milioane alu ministrului pentru aperarea tierei. Se adopta in generalu si speciaiu; stang'a estrema a votatu contra lui.

Se pune in desbaterea camerei projectul de lege, relativu la creditul suplementar alu ministrului cultelor. — Se adopta pre bas'a raportului mai nou alu comis. financiarie. Sum'a totale a creditului acordata face 740.063 fl.

Iul. Kautz relateaza d'in partea comis. intrunite, financiarie si pentru căile ferate, in privintia schimbarii trasei căii ferate transilvaniane. — Raportul se va tipari si tramite la sectiuni.

Ministrul financiilor, Carolu Kerékelyi, responde la interbelatiunile deputatilor Horn si Simonyi, facute in privintia conduitei bancei nationali d'in Vien'a facia de Ungaria, spuendu, că banca nationala nu a refusat dotarea obligatiunilor ung. de creditu, ci si-a rezervat numai dreptul d'a aduce mai tardiui decisii in aceasta privintia. Dupa aceea, oratorele dechiria, că guvernul a facutu pasii necesarii in privintia imbutatirii situatiunei comerciului, si resultatulu acestorua este, că nu mai poate fi vorba despre una restrictiune a dotatiunei filialelorung. — Interpelantii sunt multumiti cu responsul ministrului.

Siedint'a se inchiaia la 12¹/₂ ore m.

Siedint'a de la 31 iuliu.

Presedinte: Paul Somsich, Notariu; Petru Mihályi. Pre bancele ministeriali: Colom. Bedekovics.

Dupa ceremonialulu indatenat, se ceteceu a treia era si primescu definitivu projectele de legi despre conchiamarea recrutelor asentate pentru an. 1870, si despre creditele suplementari ale ministrilor pentru aperarea tierei si cultelor. — Se tramtita camerei magnatilor. — Siedint'a de demanetia se inchiaia la 12¹/₂ ore. — La 1¹/₂ ora se deschide siedint'a postmeridiana; se autentica procesulu verbalu alu siedintiei ante meridiane si se tramente camerei magnatilor d'impreuna cu projectele adoptate.

Bar. Iuliu Nyáry presinta nunciul camerei magnatilor, conformu carui-a magnatii au adoptat, fara modificatiune, projectul de lege despre organizatiunea municipiilor, indreptandu numai unele citate false de paragrafi. — Se va asterne Majest. Sale spre sanctiunare.

Ladis Berzenzey relateaza, că comisiunile centrale a doptat projectul de lege despre modificarea trasei căii ferate transilvaniene. — Raportul se va tipari si pune la ordenea dilei.

Siedint'a se inchiaia la 1¹/₂ ora d. m.

Dorim ca tote comitetele cercuale ale Asociatiunei transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului romanu sè nu treca cîvederea urmatoru esemplu recomandabilu:

Nr. 7. 1870.

XII.

Câtra întrég'a intelligentia romana d'in comitatulu Solnocului-interiore!

In convingere, că o natiune numai prin cultura pota ajunge la rândul, culmea misiunii sale, fruntasii dulcii nostre natiuni romane de ambele confesiuni, in anul 1860¹, au fundat "ASOCIAȚIUNEA TRANSILVANA" pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Acesta Asociatiune s'a nesuitu prin adunările anuale, in deosbite tineruturi, prin scrieri periodice si colectanti, a apropiat frati de unu sange cătra lumina, a desceptă si sprignit nesunti'a spre inaintare, spre cultur'a morală si spirituala.

Poterile singuratece ale membrilor si colectantilor s'au dovedit slab, si putine facia cu grandiositatea scopului presipu.

Așie, adunarea generala d'in anul trecutu in Siomout'a-Mare, radîmandu-se pre vertutea si poterea vitala a bravului poporu romanu, a decisu crearea a XXII comitete cercuale, si agenture in fia-care comună, locuita de romani, ca sè dèe ocazione poporului intregu, a conlueră spre radicare binelui comunu.

Unu atare comitetu, numitul alu XII-lea pentru inregi comitatulu Solnocului-interiore, s'a infinitat si

constituitu si aici in Desiu la 4 iuliu a. c. d'in urmatorii membri:

Ioane Colceriu, protopopu, ca directoriu; Gabriele Manu, jude primar in pensiune; Mihail Bohatiel, inspectoru scolariu; Georgiu Laslo, presedinte la trib. urb., ca casarui; Andrei Francul, asesoru la sedr. comitatense; Macabeu Mezei, asesoru la trib. urb., ca controlor si Petru Muresianu, cancelistu si not. on., ca secretariu.

Acestu comitetu, in siedint'a sa prima, tienuta in diu'a de asta di, a otarit u in intelestul statutelor si regulamentului acudate:

Ca, dupa ce adunarea generale a X a Asociatiunei in seurtu are sè se tien la 8 Augustu a. c. s. n. in Naseudu, — spre a poté corespunde sublimi misiuni, si a areta resultatele conluerarii fratiesci prin contribuiri d'in acestu comitat, — sò infinitiedie in tote satele căte o agentura constatatoria d'in căte 4 membri, amesurat u regulamentului.

Prea Stimatu Dta, ca cunoscutu nationalistu, esti rogatu dura amicabilmente, sè te faci membru ordinariu si, ca atare, sè-ti tieni de detorintia nationala a conlueră:

I. la immultirea membrilor fundatori, ordinari seu baremu ajutatori ai Asociatiunei d'intre intelligentia d'in locu, si pre cei ce voru solvi tacsele dupa statute, căte 200 fl., ca membru fundatoru, seu 100 fl. odata pentru totu-de-un'a, ca membru ordinariu, seu pre totu anulu căte 5 fl., ca membru ordinariu, ori 1 fl. v. a. pre anu, ca membru ajutatori, sè-i areti nominalmente, pre langa alaturarea tacselor, acestui comitetu cercuale, pentru esoperarea diplomelor respective, —

II. a tiené cătu mai curendu o adunare comunala in care, esplicandu ponderositatea vitala si marimea scopului, sè se cetésca statutele si regulamentul Asociatiunei, si sè se indemne bunulu nostru poporu la contribuiri de origine natura si anume a se face membri baremu ajutatori, platindu căte 1 fl. pre anu, —

III. facundu-te Prea Stim. Dta membru, a solvi sum'a annuala de 5 fl. acestui comitetu, si castigandu 3 insi — intelligenti cătu se vă poté — ca membri ordinari ori ajutatori, pre acesti-a indata a-i areta acestui comitetu spre a-i provede cu documentele respective, si a constitui agentur'a comunala.

Asceptandu dela cunoscutulu zelu national de Prea stimatu Dtale spriginirea morală si materială a acestui unic paladiu national, — despre celea intempsate se ascépta in tempu de 2 septemane relatiune informatoria.

D'in Siedint'a I. a comitetului cercuale d'in despartimentulu XII., tienuta in Desiu, la 17 Iuliu s. n. 1870.

Ioane Colceriu,
directore.

Petru Muresianu,
actuaru.

Oradea-Mare, 20 iuliu 1870.

Radicarea crucii si a globului pre turnulu basericelui cat. de Oradea-Mare s'a intemplat cu mare solemnitate in 14. iul. inainte de media-di. Crucea si globulu s'au scosu inaintea basericelui si s'au santit u sub pontificarea parintelui episcopu Pap-Szilágyi cu assistenti'a mai multor canonici si preuti. Nasi'a crucii a fostu Paulina Romanu, era nunelu au fostu Veturi'a Romanu, Amalia si Anna Sabo si Cecilia Onaga, cari sub actulu ceremoniei au statu langa cruce, tienendu capetele frumoselor cordelle nationali, cu cari era in frumuseta crucei; in frumuseta area s'a facutu cu ghirlande de flori si cu cordelle de tote colorile, anume austriacu, alu tierei, alu casei domnitorie si bavarese.*). Cu capetul ceremoniei s'a facutu rogatiuni pentru regele, regin'a si principale de corona, s'a cantat u imnul poporului, er' musica militare l'an executata, — militia a respunsu cu descaracture de salve. Dupa finirea ceremoniei s'a subscrisu de demnitari si mai multi presenti unu documentu scrisu in limb'a latina relativu la radicare turnului dearsu in 1836; — acestu documentu s'a pusu intr'unu tubu de sticla, s'a sigilat la ambele capete, s'a asiediatu intr'altu tubu de plumbu, carele apoi s'a inchisu ermetice, totu asemenea s'au inchisu mai multe bucati de auru, argintu si arama, intre cari si doue monete de arama d'in Romania (10 si 5 bani), aceste apoi s'a pusu in globu pentru memoria. In cist'a cu monetele s'a inchisu si urmatoru a scrisore romana: „Acesta-a le-am scrisu pentru istoria literaturei limbei romane, ca in posteritate sè vedia stranepotii cum scriam noi, pre temporile aceste, limb'a natiunei, pentru carea strabunii s'a luptat mai multa decatul pentru vietia si libertate! Așie sè faceti si voi intru suvenirea loru! Oradea-Mare, 14 iuliu, annulu Domnului 1870. Ios. Romanu m. p. advocatu.” Colonellulu regimentului Iablonszky, resedietoriu aici, a subscrisu documentulu in numele Imperatului, findu spre acésta anume impotiteru. Dlu Popu a tienetu cuventari in limb'a romana si magara despre insemnetatea crucei. Dupa ce s'au pusu glo-

*) Noi credem, că erau destulu colorile noastre nationali seu asteptam celu putinu ca sè nu fia uitata nece aceste intre atatea si atatea colori s'ra inane, bavarese, austriace, etc. Inse sè tacem.

bulu si crucea la loculu loru, unu bardasius lucratioru la turnu s'a suatu pre machin'a ce era mai pre susu de cruce si de acolo a toastatu pentru Pontificiele, Regole si casă domnitoria, pentru episcopulu, ministeriu, metropolitu, capitulu, primarii orasului, dieces'a intrega, etc., cu totul 12 toaste, er' pocalele le a aruncata in adencimea, ce se deschidea sub densulu. Tota piata cea mica si stradele vecine erau pline de spectatori, cari se mirau de isteamea maestrului.

Trebuie să inseamnu, că atâtu globulu, cătu si crucea, inainte de a fi trase in susu, s'au invelit u cu panura, că sè nu se strice ore-cum auritur'a prin frecarea către parieti si lemnale turnului; fiindu ambele aredate, s'a lnatu de pre ele panur'a si atunci au inceputu a luci in tota splendoru loru, era cordellele a flutură in inaltime, dandu privitorilor unu aspectu frumosu si maretu. — De atunci incoce se lucra in continuu, si acum'a incepu a se pune cele 4 turnurile, cari voru stă de-asupra. De-si spesele s'au preliminatu la 18,000 fl., totu-si acele se voru urca la 25,000 fl.; de aci se poate vedé, că a-este turnuva fi una frumosetia rara. Episcopulu a asemnatu si pentru aperatoriulu de fulgeru 600 fl., si asié turnul este asecutu si de pagubirea ce ar' poté veni d'in asta parte.

Oculatu.

Berisini, 26. iul. 1870.

In 24. iuliu, dupa finirea esamenelor, s'a tienutu si prob'a indatinata d'in gimnistica, intre concursul publicului fara deschiliuire de classe. Resultatulu acestei probe a fostu forte indestulitoriu, es este a se multumi fatigilor neremunerate a le Reverendisimului Domnul directoru gimnasiale carele, de la inceputulu exercerei acestui obiectu in gimnasiu, pre langa ajutoriulu unui teneru desteru, n'a pregetat a se supune osteneleloru impreunate cu conducerea astorul-felul de exercitie. Dupa proba, publicul adunat a arangiatu si vr'o căte-va jocuri cari, numai irrumpendu noptea cu o recela neindatinata, au incetat, lasandu suveniru dulci la toti participantii.

Unu Berisianu.

Consemnarea

venitului concertului, tienutu in 17. Maiu 1870 in Oradea-Mare, in favorea institutului de fete, ce se va infinita in Oradea-Mare.

A) Au solvitu preste pretin la cassa urmatorii Dni: Petru Szabó proprietariu in Oradea-Mare 2 bilet 100 fl.; Emanuil Cretiu preutu in Székelytelek 1 bil. 3 fl.; Ioanu Veres asessoru in Oradea-Mare 1 bil. 3 fl.; Demetru Kis preutu in K. Tarján 1 bil. 5 fl.; Dna Anna Diamandy n. Zsiga in Oradea-Mare 2 bil. 5 fl.; Ioanu Muresianu d'in Gherla 1 bil. 2 fl.; Ladislau Popu protop. in Santau 1 bil. 5 fl.; Georgiu Filipu asessoru in Er-Kávás 1 bil. 5 fl.; Iustiniu Popstu vice rectoru seminariale in Oradea-Mare 1 bil. 2 fl.; Antoniu Milianu preutu in Selyi 1 bil. 2 fl.; Dna de Szász d'in Oradea-Mare 1 bil. 4 fl.; Iosifu Nistoru protop. in Oradea-Mare 1 bil. 5 fl.; Demetru Brindusiu adv. in Tinc'a 1 bil. 4 fl.; I. Farkas curat. in Oradea Mare 1 bil. 2 fl.; Iosifu Erdélyi adv. in Oradea-Mare 1 bil. 2 fl.; Ioanu Gozmanu vice-comite in Oradea-Mare 1 bil. 4 fl.; Carolu Beresinszky apotec. in Oradea-Mare 1 bil. 5 fl.; Ludovicu Márkus adv. in Oradea-Mare 1 bil. 5 fl.; Iosifu Popu adv. dominulu in Beiuș 1 bil. 5 fl.; Arseniu Csernovits prop. 1 bil. 5 fl.; Ludovicu Fényes 1 bil. 5 fl.; Ioanu Tiforu preutu in Girisiu 1 bil. 4 fl.; sum'a = 184 fl.

B) Pretiulu ordinariu incurse de la mai multi Domnii, totu la cassa, face 89 fl.; la olalta = 273 fl. v. a.

C.) Prin bilete impartite pre la colectanti a incurse de la urmatorii Domnii:

Vasiliu Czibenszky not. in Bratca pentru 10 bilet = 10 fl.

Dna Anna Muresianu n. Siarcadi pentru 12 bilet de la urmatorii Domnii: Vas Szervánczky 1 bil. 1 fl.; Teodoru Popu 1 bil. 1 fl.; N. Abrudanu 1 fl.; Gavrilu Popescu 1 fl.; N. Deutsch 1 fl.; Iosifu Antonescu 1 fl.; Gr. Stefanu 1 fl.; Iuliu Kis 1 fl.; Georgiu Supuranu 1 fl.; Sandru Popu 1 fl.; S. Venter 1 fl.; Ioanu Marozsán preutu in Vadu 3 fl.; sum'a = 14 fl.

Andrei Cord'a negut. in Oradea-Mare pentru 12 bil. = 13 fl.; din care suma, can. r. c. N. Treleczky a solvitu pentru 1 bil. 2 fl.

Ioanu Popu profes. in Bai'a-Mare, pentru 4 bil. 6 fl.; si anume de la urmatorii Dni: I. Szabó protop. in Bai'a-Mare 1 bil. 2 fl.; N. Lucaciu doc. 1 fl.; Ioanu Popu profes. 1 fl.; societatea tenerilor romani 2 fl.

Nicolau Marcusiu capelanu in Oradea-Mare 11 fl.; d'in cari dlu Ales. Stoia a solvitu pentru 1 bil. 5 fl.

Vasiliu Popu vice-notariu cottense in Satu-Mare pentru 12 bilet 12 fl.; Lazaru Huza not. cons. in Gherla pentru 5 bilet 5 fl.; Dna de Beznák Bela in Oradea-Mare 3 bil. 5 fl.; Iosifu Bozontay profes. in Chisinau 3 bil. 3 fl.

N. Diamandy negut. in Oradea-Mare pentru 19 bil. 32 fl.; si anume de la Dni: Iosifu Molnaru apotec. in Oradea-Mare 1 bil. 4 fl., N. Diamandy negut. 1 bil. 3 fl.

în Ioanu Fassie protop. gr. orient. în Oradea-Mare 1 bil. 2 fl.

Alesiu Olariu din Pest' ca colect. 24 fl.

Vasiliu Petri profesor în Năseudu de la Dnii: Ales. Bohatiel 2 fl.; Leontinu Lucchi 1 fl.; Dr. Stefanu Papu 1 fl.; I. Lazaru 1 fl.; Artonu Marcusiu 1 fl.; Vasiliu Petri 1 fl.; cu totul: 7 fl.

Georgiu Fejér pract. de adv. în Aradu pentru 5 bilete 5 fl.; Dn'a de Lakatos Károly în Oradea-Mare 5 bil. 5 fl.; Samuil Pallády magistrul postului în Borodu 8 bil. 17 fl.

Ales. Erdős prof. în Tisza-Oasiului de la dn'a sa 1 fl., de la dnii: Beniaminu Iacintu egumen 1 fl.; Iacobu Popu preot în Turu 1 fl.; Petru Dobosy preot în Vam'a 1 fl.; Elia Stetiu propr. în Vam'a 1 fl.; și Vas. Simeonu doc. 1 fl.; cu totul 6 fl.

Paulu Fassie jur. cottsnu pentru 2 bilete 2 fl.; Nicolau Ardeleanu not. în Buteni pentru 2 bil. 2 fl.; prin d'insulu au mai incurzu 5 fl. de la urmatorii dni: Andrei Tipeiu 1 fl. I. Novacu 1 fl., I. Ighianu 1 fl.

Emerieu Zomóroly neg. în Oradea-Mare pentru 5 bilete 5 fl.; Dn'a Luisa Murgu n. Balcau în Oradea-Mare 9 bilete 9 fl.; Petru Erdélyi avoc. în Oradea-Mare 1 bil. 5 fl.

Prin Dn'a Victori'a Vulcanu n. Irinyi din Let'a-Mare au contribuitu urmatorii Domne și Dni: Radu Popescu preot în Sacelu 1 bil. 10 fl.; Dn'a Cecilia Dálay preotessa ved. 1 bil. 6 fl.; Georgiu Drimbe preot în Sacalău 1 bil. 2 fl.; Iosifu Romanu adv. în Oradea-Mare 1 bil. 10 fl.; Grigoriu Popudanu preot în S. Andrei 1 bil. 2 fl.; Dn'a Alesandres'a Veber din Let'a-Mare 1 bil. 3 fl.; N. Steiner din Let'a-Mare 1 bil. 3 fl.; Georgiu Marchisius preot în Homorod 1 bil. 5 fl.; Ignatiu Ladás not. în Luncă 1 bil. 3 fl.; N. Leöffler din Vasadu 1 bil. 3 fl.; Nicolau Zigre pract. de adv. în Oradea-Mare 1 bil. 2 fl.; Vas. Piscoreanu preot în Mociaru 1 bil. 7 fl.; Dn'a Julian'a Koltó n. Milianu 1 bil. 5 fl.; Dn'a Julian'a Papu ved. Vidray 1 bil. 2 fl.; Ioanu Nistoru not. în Trăia 1 bil. 1 fl.; Antoniu Grazli neg. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Franciscu Beliczay ases. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Simeonu Ioo doc. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Georgiu Darabantu în Feketető 1 bil. 1 fl.; cu totul 69 fl. v. a. Totu la Dn'a Paulin'a Romanu au mai incurzu de la mai multu doi, cîrzi au participat în sér'a concertului, protipărinții: 20 fl.; ambe sumele — 98 fl. v. a.

D) Prin Dn'a Paulin'a Romanu, colectanta în Oradea-Mare, au contribuitu urmatorile Domne și Dni: Radu Popescu preot în Sacelu 1 bil. 10 fl.; Dn'a Cecilia Dálay preotessa ved. 1 bil. 6 fl.; Georgiu Drimbe preot în Sacalău 1 bil. 2 fl.; Iosifu Romanu adv. în Oradea-Mare 1 bil. 10 fl.; Grigoriu Popudanu preot în S. Andrei 1 bil. 2 fl.; Dn'a Alesandres'a Veber din Let'a-Mare 1 bil. 3 fl.; N. Steiner din Let'a-Mare 1 bil. 3 fl.; Georgiu Marchisius preot în Homorod 1 bil. 5 fl.; Ignatiu Ladás not. în Luncă 1 bil. 3 fl.; N. Leöffler din Vasadu 1 bil. 3 fl.; Nicolau Zigre pract. de adv. în Oradea-Mare 1 bil. 2 fl.; Vas. Piscoreanu preot în Mociaru 1 bil. 7 fl.; Dn'a Julian'a Koltó n. Milianu 1 bil. 5 fl.; Dn'a Julian'a Papu ved. Vidray 1 bil. 2 fl.; Ioanu Nistoru not. în Trăia 1 bil. 1 fl.; Antoniu Grazli neg. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Franciscu Beliczay ases. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Simeonu Ioo doc. în Oradea-Mare 1 bil. 1 fl.; Georgiu Darabantu în Feketető 1 bil. 1 fl.; cu totul 69 fl. v. a. Totu la Dn'a Paulin'a Romanu au mai incurzu de la mai multu doi, cîrzi au participat în sér'a concertului, protipărinții: 20 fl.; ambe sumele — 98 fl. v. a.

E) Mai târziu încă au incurzu de la Dlu Vas. Damăsia preot și ases. cons. în Rabagani, ca colectante, de la dnii: Vas. Damăsia 2 fl.; Elia Moga preot 1 fl.; Flore Moga n. Damăsia 1 fl.; Ecaterină Popu 1 fl.; cu totul 5 fl.

Recapitulare: sub A) 184 fl.; sub B) 89 fl.; sub C) 211 fl.; sub D) 98 fl.; sub E) 5 fl.; sumă totală 587 fl. v. a.

Erogatiuni: 285 fl. 91 cr., cari subtragundu-se din venitul de 587 fl.; resultă venitul curat: 301 fl. 9 cr.

Documintele erogatiunilor se voru dă la censurare cu ocazia computului generale. Oradea-Mare, 26 iuliu 1870.

Paulina Romanu, m. p.

VARIETATI.

** (Necrologu.) Mari'a Magdalena' Marienescu, nascuta Horvatu, după unu morbu greu de 5 lune și 8 dîle, a reposat în 22 iuliu a. c., la 1 ora demanția, lăsându în doliu aduncu pre sociul său Georgiu M. Marienescu, preot gr. cat. și profesor la gimnasiul român d'in Beiușiu, precum și pre dulcii săi parinti: Demetru Horvatu cu soci'a Catarină, cetatiani în Beiușiu, pre frati Ludovicu și Georgiu, advocat în Vaskoh, soțiale Aloisiu și Anna, precum și pre toti consanguenii și canoscutii. Înmormantarea s'a tenuțu cu onoarea cuvintării în 24 iuliu. Reposată se despartă, în florea vietiei sale, de lumea acăsta treacătoră, în etate d'abie 25 ani și 5 luni, după convietuirea conjugale de 8 ani, în care tempă scurtă fù demna consorta veduvitului profesor, cu carele d'impreuna a avutu să deplanga mortea mai multe surcele, și încă în vîr'a acăsta a duoru fetitie. Fiațierină usioră și memoră binecuvantata. Era intristatului barbatu tramită-i Domnului spiretul mangaiitoru, că și aline dorerile și să luă intărcea a portă cu resemnatine, prelunga sarcină cea grea și nemultamitoră a profesoriei, și ce'a a veduvieei.

(Hor'ia și Iosifu II.) În unul d'in opurile scriitoriei germane L. Mühlbach, despre domnirea Marie-Theresa și a lui Iosifu II., afămu descrisa urmatoră scena ce ordinatoră s'a petrecutu în una anti-camera a palatului imperialu d'in Vien'a într-e imperatul Iosifu și Hor'ia: „Celu d'in urma, care voia să predice imperatului Iosifu una suplica, era unu betranu în costumul românesc; unu betranu cu nișce spate late și de una natură gigantica, pre carea nice estatea, nice grigile nău-

potutu-o incovaiă și pre a carui frunte si facia, arse de sole si batute de venturi, nu se vedea inca cretele acelle cari, de comună, atesta multimea anilor. Imperatul lăprivi cu placere si i dîse: De unde vini mosiile? — D'in Transilvania, Dle imperator, — dise elu, am caletorită optu dile, dî si nopte, am dormită pre campu sub ceriul liberu, fără altu capătă decâtă braciul meu, si demanești'ă bentură mea a fostu apa d'in isvoru — Si ce trebuie intiașie de mare te-a adus la mine? — întrebă imperatorul. — Am venită să predau Dlu imperatoru petițiunea acăstă si m'am joratu înaintea lui Ddieu si a tieranilor, că nu voiu odihni pâna ce voi predă-o in manele Dlu imperatoru, ca să se ingrijescă si de poporul român, elu care să se ingrijitu si de jidovi, si să-lu scape de slavia si tirania. Si, fiindu acestu-a unu lucru de mare urgintia si necesitate, me rogu, Dle imperator, ca să citeșci acăstă petițiune înaintea mea, ca nu cum-va să se perdia, său să remana uitata. — Imperatul rîse cu hohotu la nevinovat'ă rogamente a tieranului; i luă apoi harthia d'in mana si cetei: „Prè indurate imperator! Patru dile de daca, a cinci-a dî la pescuitu, a siese-a cu domnii la venat, a siepta a e dî'a Domnului. Precumpenescă deci, prè indurate imperator, mai potem noi ore plată si contribuție.“ — Dupa acăstă imperatulu i promite, că li va mai usiură sortea si i va libera de slavia. — Tieranulu, multumită, voiesce să plece; imperatulu inse lu-invita să mai remana in Vien'a pro spesele sale si să se odihnesca, inse elu nu voiesce; i ofere bani, elu nu primeșce; in fine lu-intreba de nume si tieranulu i respunde, că numele lui e Hor'ia. Imperatulu i-spune că nu va uită acestu nume nice una-data si se bucura. că are unu amicu si in Transilvania. — Hor'ia se despartă, dicându imperatorului: „Nice să nu uiti numele unui omu, care ti detoresce multumila si care va documenta, că a intilesu bine cuvintele tale cele nobile si frumose. Remani sanatosu; va veni tempulu candu vei mai audă de Hor'ia!“

** (Jocul de cuvinte.) Regale Prusiei si-espri primă ingrijirea către Bismark, că resbelulu acestu-a lăua costă forte multu; cestu d'in urma inse i respunse, că „pote nu-lu va costă mai multu de doioi „Na poleonii“ (d'ori), adeca betranulu si filu său. — Glum'a e buna, inse vomu vedé pre Dlu Bismark, daca va mai poté glumi si după luptă.

** (Russia posiede) actua'mente 566,400 pusec noue său staformate. Comandele facute la manufacturele de arme ale statului si ale industriei private au fost calculate astu felii, ca la tóm'a venitoria totu armamentul armatei russesci să fie terminat. Fabrica de cartusie, stabilită in St. Petropole, avea la 20 martiu treceutu confectionate 15,500.000 de cartusie; acăstă fabrica confectionează 500.000 cartusie pre dî. „Rom.“

** (A n a t e m a) Legatii papali au afurisită in conciliu, înaintea episcopilor presenti, pre toti scriitorii, diurnalii, etc., cari au cediatu să atace auctoritatea venerabile a conciliului ecumenic d'in Rom'a si cari, prin scrierile si pamphletele loru, condamna infallibilitatea papei. Intre aceste scrieri, legatii papali numescu mai vertosu doue, aparute in limb'a francesă, aceste sunt: „Ce se intemplă in conciliu?“ si „Ultima ora a Conciliului“, cari, intre cele-lalte scrieri de acăsta natură, se distingu prin una mai mare desteritate a calumniei si desfrâñarei. In fine, legatii papali dechiară de falsu si de calumniatoriu totu ce s'a serisul contră Sanctei Sale Pap'a si contră conciliului ecumenic. — Dieu, asié, ratiunea nu mai recunoște nebunie, ca adeveruri, inzedaru se amarescu legatii papei. Pap'a încă este omu, conciliulu încă este compusu d'in omeni: omenii toti sunt pecatosi, fallibili, fragili, numai singuru Ddieu este infallibilu, numai alu este adeverulu. A dice: „Eu sum infallibilu“ insema: „Eu sum Ddieu.“ Numai iesuitii, desbracati de ori-ce sentiu umanu, potu să sustina una asemenea tesa insinuatoră si impertinentă, care nu merita nece d'a fi refutata ci numai d'a fi disprețuită de fia-care omu bine-cugatoriu si bine-sentitoriu, cu unu adeveratu: Anathema sit!

** (Modul de construire) in Americă este admirabilu, acolo in 12 ore e gata o casa cu 12 odăi mari, tote mobilate. Besericile si casele pentru colonie le noue in Chicago se facu la fabrica si se trimitu de acolo in provincia. „lnf buc.“

** (Cu mase potе?) Dlu Stratu, agintă alu Romaniei, luă a supr'a sa, in cestinea candidaturei ispaniole, rolul umilitoriu d'a se face curieru de cabinetu său, romanesce, servitoru alu principelui Leopoldu de Hohenzollern. Diurnalele francesă spunu adeca, că Dlu Stratu a fostu insarcinat de a duce dela Düsseldorf la Parisu actul de renunțare la candidatură Ispaniei. Ce idea pote avea dlu Stratu de represintarea statului român? Represintante alu Romaniei si servitoru alu unei persone private! Cine a mai audiu de acestea? Daca guvernul prusso-filu d'in Bucurescă va mai suferi numai unu momentu pre Dlu Stratu in postulu său, apoi este siguru, că simpatiele pentru Francia declarate unanimu de cameră Romaniei, nu sunt decâtă una masca invederata a Dlu Iepureanu. De altmintrea, trebuie să ti-se suie sangele in capu, candu vedi, că unu represintante alu Romaniei, uitandu-se de missiunea sa sublime, se face servitoru, ba instrumentu vilu in man'a unei per-

sone private, fia acăstă chiaru si unu principiu prusescu. Să dora insu-si dlu Carpu, collegula Dlui Iepureanu, a datu una missiune atâtă de umilitoriu a Dlu Stratu? Cu atâtă mai reu. Vai de Romanii si de romani cu asié reprezentanti si guverne, cari nu posiedu nece chiaru celu mai micu sentimentu de demnitatea unui statu, unei națiuni! Unde amu ajunsu!

** (In c o n s i l i u l u m i n i s t e r i a l u de 1 a 30 i u l) , la care au participat si Fr. Deák si presedintele camerei, Paulu Somich, s'a discutat modulu cum ar trebui să se procedă la inchisarea sessiunii presintă si la deschiderea sessiunii a două a camerei. Precum se aude, inchisarea e defiata pre 3 augustu (mercuri), era joi, in 4. augustu, va urmă redeschiderea sessiunii celei noue. Îndată după redeschidere, camera va procede la alegerea a doi vicepresedinti, la a notarilor, comisiunii financiare, censiunilor diuariului, comisiunii economice si la a delegatiunii, cea ce ar dură două dile, asié cătu in 6. augustu se va poté prolungă. Deputatii croati au sositu mai toti aice. E verosimilu, că pâna la intrunirea delegatiunilor nu se va tine neci una siedintă, inse pre la midiu-locul lui septembre (daca senatul imperialu se va conchiamă si va poté procede pâna atunci la alegerea delegatiunii), Cameră Ungariei se va intruni in una siedintă scurtă, pentru ca ministrul financiilor să-i potă prezintă bugetul pentru an. 1871, in urmă carei-a se va amenă pâna la finea lui octombrie, candu apoi se va incepe adeverată sessiune.

Sciri electrice.

Paris, 28. iul. Una proclamatiune a imperatului către armat'ă renana, datata d'in Metz, 28. iul. dice: „Me punu in fruntea vostra, pentru ca să aperi onorea si pamentul patriei. Voi veti combate un'a d'intre primele armate ale Europei, inse alte armate de asemenea valoare ca-să acăstă, nu au resistat bravurei voastre. Resbelulu va fi lungu si impreunat cu greutăți, inse încordările perseverante ale soldatilor d'in Africă, Crimeă, China si Mecsicu sunt nespusu de mari. Ori in care direcțione vomu merge afară de confinile noastre, pre-totindene vomu dă de urmele gloriose ale parintilor nostri. De la resultatele noastre depinde sortea libertății si a civilizației.“

Paris, 28. iul. Imperatul a plecatu astă-di la armata, fiindu insocutu de principalele Napoleoni.

Berolinu, 28. iul. Se anuncia in modu oficialu, că unu despartimentu francesu, constatatoru d'in 3 companie si 80 cai, a innaintat ieri demanția de la Forbach spre Völklingen, atacandu una colona prusescă. Francesii fură respinsi cu una perdere le 1 oficeriu si 8 fetiori, precandu d'intre prusi s'a ranită numai unu fetioru. (!)

Oderberg, 29. iul. Siepte clase de etate stău degăsi sub arme.

Berolinu, 29. iul. Pre aici se vorbesce, că francesii voru intreprinde una lovire mare contă litoralului nordicu. Ieri au plecatu la gurile fluviului Elba mai multe mii de lucherori de santiuri. — Una flota pancerata de a Russiei a sositu in marea resaratena (Ostsee), precum se afirma, pentru esplorare.

Viena, 29. iul. „N. fr. Presse“ spune, că descoperirile diuariului „Times“ au produs in cercurile guvernamentale de aici una conversiune favoritară Prusiei. — Negocierile austro-italiane, la cari participă Turcia si Anglia, au de scopu a inchaia una convențiune de intregitate pentru durată resbelului. — Francia se nesuiesce a cescigă Itali'a pentru una aliantă activă.

Copenhagen, 29. iul. Astă-di la media-di a treceutu pre la Skagen una flota francesă, constatatora d'in 7 mii pancerate si două vapori mici.

Stockholm, 29. iul. In 27. l. c. s'a aflatu 12 mii pancerate francesi in Kattegat.

Viena, 29. iul. Unu telegramu d'in Rom'a alu „Presse“ anuncia, că armat'ă papale se va pune pre pititoru de bataia. Civita-Vechia se va pune in stare de aperare si se voru face santiuri la confinile italiane.

London, 29. iul. „Morningpost“ respinge incriminatiunile ce „Nordd. Allg. Ztg“ le face Angliei, că adeca sub mantă neutralității ar jocă unu jocu falsu si dice, că limbagiul acela-a este una amenintare directă contră Angliei.

Viena, 30. iul. Se vorbesce, că alianța ofensiva si defensiva austro-italiana este degăfa faptă complinită. — „Tagesp.“ anuncia d'in Genu'a, că flota italiana a parasită astă-di Spezia. D'in Berolinu se anuncia, că consulul prusianu se va reintorce la Florentia si va duce cabinetului italianu una sommatione. — „N. Fr. Pr.“ voiesce a sci, că astă-di s'a intertoplă la Rinu

lovierea cea mare a trupelor. — „N. Frmdbl.“ anuncia din Basel, că francesii au trecut Rinalu pre la Breisach. — „Militärztg“ raportează, că se voru formă castre în Boemii și eventualmente în Moraviă, sub comandă lui Maroicic și Ramming. — „W. Ztg“ aduce urmatoră nota: În urmă proclamarei infallibilității, regimul a decis, să nu mai respectă concordatul. Imperatul provoca pre ministrul de culte prin unu autografu, că să pregatesc proiectele de legi necesare.

Viena, 30 iul. „N. Fr. Pr.“ așa din Berlinu, că francesii au de cugetu a debarcă la litoralul mecklenburgicu, de acea prusii au transmis acolo nna multime de lucratori pentru a face sianțiuri și a găsi și mai multe tunuri pentru înarmare. Cu tote aceste, cu greu voru pot să impiedecă debarcarea. — Lui „Wanderer“, i se relatează din Constantinopole, că Omeru-pasi va intră în activitate și se voru asemăna 140.000 redi. — Una faima circulează, că în marea de estu s'a intemplat una loviere însemnată.

Carloviciu, 30. iul. Desbaterile congrasului național serbescu a supră dotațieei clerului se voru închiază astă-di. Congresul va mai desbată elaboratul relativ la adunările diocesane și la senatul scolasticu, va prepară reprezentanțile respective și apoi se va amâna pre tempu mai indelungat.

Basel, 30. iul. Conform scirilor private, colonele francese sub comandă lui Mac-Mahon și a lui Bazaine înaintea mireu. Una loviere mai mare se acceptă astă-di.

Paris, 30. iul. „Journal Offic.“ publică urmatoră scrisore a cont. Benedetti către ducele de Grammont:

Totu lumea știe, că Bismarck a invitat pre Francia, atât înainte cătu și după resbelulu din 1866, a impreună Belgie cu Francia, dreptu desdaunare pentru estinderea Prusiei. Diplomatul european a sciutu acăsta. Guvernul imperatului a respinsu totu-de-ună acăsta oferire. — Drouin de Lhuys pote să desluciri în acăsta privintia, cari voru risipit si cea mai mica umbra de indoieala. Pre tempulu închiazarei tractatului de pace din Pragă, Bismarck, vediendu irritarea din Francia, si-aște de nou dorintă de a restabili echilibrul pericolitatu prin cuceririle prusiane. Combinatiuni diferite relative la intregitatea statelor Francia și Germania devenira objectul mai multor intrevorbiri, în discursulu carorul Bismarck se năsuia a-si validă ideele sale personali. Cu ocazia unei asemene conversații, spre a-mi pot să sema cu acuratetă despre combinaționile sale, me involă că se le însemnu pre chartfa, după dictarea lui Bismarck. Atât formă cătu și cuprinsul areta chiaru, că eu m-am marginuit a reproduce numai unu proiectu compus si dezvoltat de elu. — Bismarck pastră acăsta compusetiune, cu scopu de a-o aretă regelui. — Eu din parte-mi, raportau guvernului francesu despre impasurile facute. — Imperatul le respinsu indată ce i venira la cunoștința. — Scrisorea lui Benedetti adaugă, că insuși regele Prusiei nu se parea aplecatu a primi basa acelora. Din tempulu acestuia n-am nășimbatu cu Bismarck neci unu felu de idea în privintia acăsta. Scopulu lui Bismarck, prin publicarea acestui documentu, a fostu a seduce opinionea publică.

Viena, 31. iul. Diariul „Frmdbl.“ i se raportează, că francesii bombardara a-l-alta-ieri cu tunuri cetatea Saarbrücken; dirimara coperisiele și sparsera fereștele Belvedere, dar nu omorîa nici nu vatemara pre nimene (!).

London, 21. iul. Gladstone declară la banchetul City, că Anglia observă una neutralitate onesta, nu din egoismu, ci spre a localiza resbelulu.

Petrupolea, 31. iul. Unu ordinu imperialcesc opresce pre suditii rusesci a intră în armatele poterilor beligeranti.

Viena, 1. august. Dupa una impartășire a diuar, „Presse“, în Rheinfelden (una cetatea mică pre terenul elvetianu în cantonul Aargau) s'a latit faimă, că francesii au trecut Renulu în părțile acelle și, după ce au batutu două regimenter württembergiane, înaintea spre Freiburg în Breisgrau.

Roma, 1. august. Francia a notificatu retragerea totală a trupelor francese pre 10 august. Cardinalii fortărea pre papă a se retrage pre insulă Malta.

Viena, 1. aug. „Presse“ și „Tagespresse“ spunu, că Francia voiesce să constringă pre Dania, să pară neutralitatea. Consulul francesu a declarat, că flotă din marea reseritena are trebuința necondiționata de dispunerea libera a supră porturilor daneze. — Se acceptă una debarcare a francesilor la litoralul Iutlandei. Stiauțiunea poporului din Dania e amicabilă Franței.

Viena, 1. aug. Comandanții regimintelor au primit ordinu dă negă condecori mai lunge. Se scrie din Petropole diar, „Wanderer“ că în marea reseritena (Ostsee) se acceptă una flota americană, spre a se impreună cu cea rusească.

Bursa de Vienă de la 1. augustu, 1870.

5% metall.	51.80	Londra	129.75
Imprum. nat.	59.90	Argintu	175.75
Sorti din 1860	85.—	Galbenu	6.9
Act. de banca	650.—	Napoleondor	10.73
Act. inst. cred.	213.75		

Repunse. Dui D. G. jude cerc. în Boitiă: Pretul de abonamentu l-am primitu. Vi s'a transu nr. 65-8 precum si cei urmatori; in casu daca nice pâna acum i-ati primitu, binevoiti a ne incunoscintă.

Proprietariu și editoriu ALEANDRU ROMAN
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

Feriti-ve de speculatori amagitori!

Între multele anunțuri, mai alesu cele de orologie, sunt unele prea propuse si compuse cu intenția do a pări în cursa pre locutorii de la tiera (provincial). Ori si cine dă întru interesul să propriu fereșe-se do a cumpăra orologiu pentru cari venditorul nu poate să garantează să ajașan. Orologiu cumpe de la mire se potu toldeanu si după piacu au a mișca returnu, nu a se schimbă cu altul, una doveză acela că eșa este sobilitate.

MERITOARE DILECTORU NOSTRE

sunt oroglie preaibile regulate, cari se vendu ca reversale de garantie; acelle se vendu, precum se poate vedea mai la valo, cu preturi foarte mici, numai ca *trecrea* totu să fie mai mare. Deci, numerele sunt scrise ca să se poată să se prevedă cu unu esemene obiectu atât de trobanciosu pentru să se eșa eșa.

Pentru toate oroglie se garantează.

1 orologiu frumosu en capsula de bronz si cadranu emailat	fl. 1.40
1 cu cadranu de porcelan emailat	fl. 1.60
1 " " cu sunaria (caro bate)	fl. 2.90

Ora care dă acese, împreună cu deschizătorul, 20 cr. mai multu.

1 orologiu, formatu mare, frumosu lucratu, en cadranu de porcelana	fl. 2.80 până la fl. 3.20
1 acelu-asi, prealănumi ornato, cu deschizător	fl. 5.90, 4.50
1 orologiu en pictura fină pre partea anterioră, cadru aurită séu en gravure de artă elvetica, totu cu deschizătorul, numlu	fl. 6, 7, 8
Orologiu de saloie din bronz en recipientu si postamentu, unul	fl. 2—2.60
1 orol. mare	fl. 3.20—4.50
1 orologiu englezescu de cătoru, cu deschizătorul nu te lasă a dormi, cu bâta	fl. 6.
Orologie elvețiane de pusunariu, bine regulate, en garantia pre doi ani, forma preafrumosă, d'impr. cu catena de auru-nou	fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

Eu machina de nicio séu de precisiune, garantia pre 5 ani, aceste sunt cele mai sigure oroglie fabricate pana acum.

1 Cronometru Ciliadricu	fl. 9.50	2 Remontoriu (fără chineză)	fl. 10.50
2 aurita pein focu	fl. 10.50	1 angoră de colo mai fină	fl. 14—
2 ancora en sticla de cristală	fl. 11...	1 angoră de colo mai nouă, cu sticla de cristală duplice, cătu se poate vedea construcția fără a se deschide orologiu	fl. 10.50
1 aurita	fl. 12...	1 așezat, ancora mai fină	fl. 12.50
1 en capsula duplexe, savoneta	fl. 13.50	Orologie pentru domne, fină și elegante	fl. 12, 15, 18
1 acelu-asi auritu	fl. 14.50		

Totu felul de oroglie vechie, si cele ce aici nu sunt inspirate, se vendu mai estinu decatu ori unde aiurea. Unu orologiu deosebit de regulat, en **compasu**, en formatu de pusunariu, si după carele se potu regula toate orogliele mecanice, costa numai 25 cr. Se afă de vendicare numai la subsemnatul.

Tote marfurile care nu voru conveni O. D. cumpători au se voru schimbă cu altele, ceea ce dovedește soliditatea ea mai exactă.

Ornamentele ieftine pentru domne și domni

Ornamentele din metaliu non (**auru nou**) facu de pisosu pre cele genuine pentru că aceste sunt fabricate cu cristal de mire și în coloru neci în forma (facon) nu cedă celor genuine, apoi este de însemnatu că nu costa neci a pată parte din pretul en se da normal pentru formă (facon) celor genuine, deci urmează de sine că se poate mări or cumpăra ceea ce este mai nou și mai modernu. Iauți-ști cunoștoriul pot să amăgiu en acestea, atât sunt de bine imitate.

Celle mai noi ornamente

dupa formă cea mai modernă fabricate din auru non, cardele pastreaza colorul aurii și prim urmare semne de minnă en ornamentele genuine, en pietre imitate sănă cu emală după cum eșa fagonul.

Brosie (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1. preafl. 1. 1. 50, 50. 1. 60, 2—2.50.

Cercei, fine, 1 par, 50, 80 cr. fl. 1. preafl. 1. 1. 50, 2, 2. 2.50.

Garniture întregă, aco., si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60, preafl. inerat fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Brăgiete, fine, 1 buc. 60, 80 cr. fl. 1. preafl. 1. 1. 50, 2, 2. 3.50.

Coliere, preafrumosă, 1 buc. 90 cr. fl. 1.20 până 1.50.

Medallione, fine, 20, 40, 60 cr. preafl. 80 cr. fl. 1. 1. 50.

Inelle preafrumosă, en oselite pietre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.

Catene de oroglie pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1. 1. 50, 2.

Catene de grumadi, fine, fagon venetianu fl. 1.40, 1.80, 2.

Ace pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la camesie 1 buc. 10, 15, 20, 20 cr.

Bumbi la maneci 1 par, 20, 30, 40, 60, 80 cr.

Bumbi la guleru 5 si 10 cr.

Garniture întregă, bumbi la camesie și maneci, 50 cr. fl. 1. 1. 50.

1 legatură de ateratorie de orologiu 60, 80 cr. fl. 1.

Inelle de auru genuinu en pietre fl. 1. 50 cr. 2 fl. 2. 50 cr.

Catene de argintu, de 12 probe, aurite en focu, scurte, fl. 8.50, 4.

Catene lungi la ghin, totu de 13 pr. fl. 6, 7, 8.

Medallione de argintu, 13 pr. aurite en focu si emaiate, fl. 2.50, 3.

Ornamente fine de briliante.

Inse-ști cunoștoriul pot să amăgiu prin aceste ornamente cupinse în argintu, produsă în substratul auru și cu unu briliante (diamantii) imitate sunt de cristal de mire fină tocito carele nu perde viuă focu, sunt si alto imitatiuni de petre preaflase.

1 **Brosiu** fl. 4, 5, 6.

1 par. **Cercei** fl. 4, 5, 6,

1 par. **bumbi de camesie** fl. 2.50, 3.50, 4.50. ;

1 acu pentru domni fl. 1.50, 2.50, 3.4.

Inelle cu briliante din aur fl. 1.20, 1.50, 2, 3.

Cruciulice, tulme a se purta la gât fl. 2, 3, 4.

Ornamente de doliu (gele)

negre, forma preafrumosă si tienetorie, din sticla, letu, lavya, si cornu de biboul.

1 brosia (sco) 20, 30, 50, 80 cr. fl. 1.

1 par. cercei 25, 35, 50, 80 cr. fl. 1.

1 buc. brăgiete, 30, 60, 80 cr. fl. 1.

1 buc. colieriu la gât, 50, 80, cr. fl. 1.

1 catena de orologiu, scurta, 25, 30, 60, cr. fl. 1.

1 bumbu de camesie, 15, 20, 30, 40 cr. fl. 1.

1 par. bumbu la maneci, 15, 20, 30, 40 cr.

</div